EU vammaiskortin käyttö ja siihen liittyvät maksukäytännöt Kankaanpään liikuntakeskuksessa

KULTVAP 26.11.2026
375/02.05.00/2022

Valmistelija Ilari Köykkä

EU:n vammaiskortti on vapaaehtoinen kommunikoinnin ja osallistumisen apuväline, jonka avulla vammainen henkilö voi osoittaa vammaisuutensa tai kortissa oleva A-merkintä avustajan tarpeensa esimerkiksi liikunta- ja kulttuuripalveluissa. Kortin tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta, esteettömyyttä sekä vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua erilaisiin vapaa-ajan toimintoihin.

Kankaanpään liikuntakeskuksessa on tarpeen selkeyttää ja yhtenäistää EU:n vammaiskortin käyttöön liittyviä maksukäytäntöjä uimahallissa, tilaussaunassa ja kuntosalilla. Samalla pidetään tarkoituksenmukaisena huomioida asiakkaat, joilla on vamman, sairauden, ikääntymisen tai muun toimintakyvyn rajoitteen vuoksi tarve avustajalle tai erillisille pukeutumis- ja peseytymistiloille, mutta joilla ei ole EU:n vammaiskorttia tai kortissa ei ole A-merkintää.

Aiempi päätös ja nykyiset maksukäytännöt

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on käsitellyt liikuntarajoitteisten ja kehitysvammaisten asiakkaiden tilaussaunamaksuja kokouksessaan 5.11.2025 § 82 (375/02.05.00/2022).

Liikuntakeskuksen tilaussaunan normaali käyttömaksu oli korotettu 10 eurosta 15 euroon tunnilta 1.2.2025 voimaan tulleen hinnastopäivityksen yhteydessä. Korotuksen todettiin aiheuttavan kohtuutonta lisäkustannusta erityisesti asiakkaille, jotka tarvitsevat toimintarajoitteensa vuoksi avustajaa ja erillisiä pukeutumis- ja peseytymistiloja.

Lautakunta päätti palauttaa tilaussaunan käyttömaksun 10 euroon tunnilta liikuntarajoitteisille ja kehitysvammaisille asiakasryhmille. Päätöksen mukaan saattajalta ei peritä erillistä käyttömaksua, vaan saattajan osallistuminen sisältyy tilaussaunan varausmaksuun. Erillistä hakemusta ei edellytetä, vaan alennuksen peruste arvioidaan asiakaspalvelutilanteessa.

Uimahallissa EU:n vammaiskortin haltija maksaa uintimaksun voimassa olevan hinnaston mukaisesti:
- Normaali uintimaksu 6,50 €/kerta (sis. ALV 13,5 %).
- Alennettu uintimaksu 3,50 €/kerta (sis. ALV 13,5 %), mikäli asiakas kuuluu hinnaston mukaiseen alennusryhmään.
- EU:n vammaiskortin A-merkinnällä avustaja tai tukihenkilö pääsee uimahalliin maksutta.

Tilaussaunan normaali käyttömaksu on 15 €/tunti, minkä lisäksi asiakas maksaa oman uintimaksunsa. Lautakunnan aiemman päätöksen mukaisesti liikuntarajoitteisten ja kehitysvammaisten erityisryhmien tilaussaunamaksu on 10 €/tunti.

Esitettävät muutokset maksukäytäntöihin

Nyt esitettävällä muutoksella jatketaan lautakunnan aiemman päätöksen mukaista toimintatapaa sekä selkeytetään ja yhdenmukaistetaan

maksukäytäntöjä EU:n vammaiskortin ja asiakkaiden yksilöllisen avustamistarpeen perusteella.

EU:n vammaiskortin haltija maksaa jatkossakin uimahallin ja kuntosalin asiakasmaksut voimassa olevan hinnaston mukaisesti. A-merkinnällä varustetun vammaiskortin haltijan avustajan sisäänpääsy on maksuton.

Tilaussaunan maksukäytäntöjä esitetään muutettavaksi seuraavasti:

- EU:n vammaiskortin A-merkinnällä tilaussaunan käyttö on maksutonta. Asiakas maksaa ainoastaan oman uintimaksunsa.
- Ilman A-merkintää olevan EU:n vammaiskortin haltijalle myönnetään tilaussaunan käytöstä 50 prosentin alennus. Tilaussaunan käyttömaksu on tällöin 7,50 €/tunti, minkä lisäksi asiakas maksaa oman uintimaksunsa.
- Erityistilanteissa tilaussaunan alennettu 7,50 €/tunnin käyttömaksu voidaan myöntää myös ilman EU:n vammaiskorttia. Edellytyksenä on, että asiakkaalla on vamman, sairauden, ikääntymisen tai muun toimintakyvyn rajoitteen vuoksi perusteltu tarve avustajalle tai erilliselle pukeutumis- ja peseytymistilalle.

Näissä erityistilanteissa asiakkaalle välttämätön avustaja tai tukihenkilö pääsee uimahalliin maksutta. Erityistilanteita ovat esimerkiksi asiakkaan avustaminen tilanteessa, jossa fysioterapeutti ei voi käyttää asiakkaan kanssa samaa yleistä pukuhuonetta, tai ikääntyneen henkilön avustaminen pukeutumisessa ja peseytymisessä puolison tai muun läheisen toimiessa avustajana. Alennuksen ja avustajan maksuttoman sisäänpääsyn perusteena on asiakkaan tosiasiallinen avustamisen tai erillisten tilojen tarve. Tarve selvitetään asiakkaan tai hänen avustajansa ilmoituksen perusteella varaamisen tai maksamisen yhteydessä. Asiakkaalta ei edellytetä diagnoosin tai yksityiskohtaisten terveystietojen esittämistä.

Avustajan maksuttoman sisäänpääsyn periaatteet

Avustajan maksuton sisäänpääsy on tarkoitettu tilanteisiin, joissa asiakas tarvitsee toisen henkilön apua liikuntakeskuksen palveluiden käyttämisessä. Avustajana voi toimia henkilökohtainen avustaja, fysioterapeutti, puoliso, omainen tai muu asiakkaan tarvitsema tukihenkilö. Avustajan tehtävänä on auttaa asiakasta tämän yksilöllisen tarpeen mukaisesti esimerkiksi pukeutumisessa, peseytymisessä, liikkumisessa, altaaseen siirtymisessä, uintitilanteessa tai kuntosaliharjoittelussa.

Maksuton sisäänpääsy ei oikeuta avustajaa itsenäiseen uintiin, saunomiseen tai kuntosaliharjoitteluun. Avustaja voi osallistua toimintaan siinä laajuudessa kuin asiakkaan turvallinen avustaminen edellyttää. Avustajan tulee olla asiakkaan käytettävissä avustamista edellyttävän toiminnan ajan. Mikäli avustaja käyttää liikuntakeskuksen palveluita itsenäisesti, hänen tulee maksaa voimassa olevan hinnaston mukainen asiakasmaksu.
Maksuton sisäänpääsy koskee lähtökohtaisesti yhtä asiakkaan tarvitsemaa avustajaa. Mikäli asiakkaan avustaminen edellyttää useampaa avustajaa, asiasta sovitaan erikseen liikuntakeskuksen asiakasapalveluhenkilökunnan kanssa.

Tilaussaunan varaaminen ja maksukäytäntöjen toteuttaminen

Tilaussauna varataan etukäteen soittamalla liikuntakeskuksen infoon tai asioimalla paikan päällä. Varaamisen yhteydessä asiakasta ohjeistetaan tarvittaessa maksukäytännöistä ja alennuksen perusteista. EU:n

vammaiskortin mahdollinen A-merkintä tarkistetaan maksamisen yhteydessä. Muissa erityistilanteissa alennuksen perusteena on asiakkaan tai hänen avustajansa ilmoittama avustamisen tai erillisen tilan tarve. Hyväksytyt maksukäytännöt päivitetään liikuntakeskuksen hinnastoihin ja asiakasohjeistukseen. Henkilökunnalle laaditaan yhtenäiset toimintaohjeet maksukäytäntöjen soveltamisesta.

Esityksen tavoitteet ja vaikutukset

Esitettävillä muutoksilla jatketaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 5.11.2025 § 82 tekemän päätöksen mukaista toimintalinjaa, jonka tavoitteena on ollut kohtuullistaa tilaussaunan käyttömaksuja asiakkaille, jotka tarvitsevat toimintarajoitteensa vuoksi erillisiä tiloja tai avustajan apua. Uusilla maksukäytännöillä pyritään edelleen parantamaan liikuntakeskuksen palveluiden saavutettavuutta ja esteettömyyttä sekä edistämään kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia liikunnan harrastamiseen. Maksukäytäntöjen selkeyttäminen helpottaa myös asiakaspalvelua ja vähentää yksittäisten tilanteiden tapauskohtaista tulkintaa. Muutokset tukevat Kankaanpään kaupungin tavoitteita edistää hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisia liikuntamahdollisuuksia

Yritysvaikutukset

Päätöksellä ei arvioida olevan merkittäviä suoria yritysvaikutuksia. Päätös voi välillisesti helpottaa esimerkiksi fysioterapia- ja avustuspalveluja tarjoavien yritysten toimintaa sekä niiden asiakkaiden mahdollisuuksia käyttää liikuntakeskuksen palveluita. Kokonaisuutena yritysvaikutukset arvioidaan vähäisiksi ja pääosin myönteisiksi.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Fabig Mari

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää hyväksyä EU:n vammaiskortin käyttöön ja avustamista edellyttäviin erityistilanteisiin liittyvät maksukäytännöt Kankaanpään liikuntakeskuksessa 01.01.2027 alkaen seuraavasti:

1. Uimahallin ja kuntosalin asiakasmaksut

EU:n vammaiskortin haltija maksaa uintimaksun voimassa olevan hinnaston mukaisesti joko normaalihintaisena tai alennettuna, mikäli hän kuuluu hinnaston mukaiseen alennusryhmään.

2. Avustajan maksuton sisäänpääsy uimahalliin ja kuntosalille

EU:n vammaiskortin A-merkinnällä avustaja tai tukihenkilö pääsee uimahalliin ja kuntosalille maksutta.

3. Avustajan maksuttoman sisäänpääsyn ehdot

Maksuton sisäänpääsy myönnetään avustajalle tai tukihenkilölle, joka osallistuu liikuntakeskuksen palveluiden käyttöön asiakkaan avustamiseksi.

Avustaja voi olla henkilökohtainen avustaja, fysioterapeutti, puoliso, omainen tai muu asiakkaan tarvitsema tukihenkilö.

Avustajan tehtävänä on auttaa asiakasta hänen yksilöllisen tarpeensa mukaisesti. Maksuton sisäänpääsy ei oikeuta avustajaa itsenäiseen uintiin, saunomiseen tai kuntosaliharjoitteluun.

Avustaja voi osallistua toimintaan siinä laajuudessa kuin asiakkaan turvallinen avustaminen edellyttää. Mikäli avustaja käyttää palveluita itsenäisesti, hänen tulee maksaa voimassa olevan hinnaston mukainen asiakasmaksu.

Maksuton sisäänpääsy koskee lähtökohtaisesti yhtä asiakkaan tarvitsemaa avustajaa. Useamman avustajan tarpeesta sovitaan erikseen liikuntakeskuksen henkilökunnan kanssa.

4. Tilaussaunan maksuttomuus A-merkinnällä

EU:n vammaiskortin A-merkinnällä kortin haltijalle myönnetään uimahallin tilaussaunan käyttö maksutta. Kortin haltija maksaa ainoastaan oman uintimaksunsa voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

5. Tilaussaunan alennettu hinta ja erityistilanteet

EU:n vammaiskortin haltijalle, jonka kortissa ei ole A-merkintää, myönnetään tilaussaunan käytöstä 50 prosentin alennus. Tilaussaunan hinta on tällöin 7,50 €/tunti normaalin 15 €/tunti sijaan. Asiakas maksaa lisäksi oman uintimaksunsa voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

Vastaavaa alennettua tilaussaunamaksua sovelletaan myös asiakkaaseen, jolla ei ole EU:n vammaiskorttia tai kortissa ei ole A-merkintää, mutta joka tarvitsee vamman, sairauden, ikääntymisen tai muun toimintakyvyn rajoitteen vuoksi avustajan apua tai erillisen pukeutumis- ja peseytymistilan.

Näissä erityistilanteissa asiakkaan välttämätön avustaja tai tukihenkilö pääsee uimahalliin maksutta.

Alennuksen ja avustajan maksuttoman sisäänpääsyn perusteena on asiakkaan tosiasiallinen avustamisen tai erillisten tilojen tarve, joka selvitetään asiakkaan tai hänen avustajansa ilmoituksen perusteella. Asiakkaalta ei edellytetä diagnoosin tai yksityiskohtaisten terveystietojen esittämistä.

6. Tilaussaunan varaaminen

Tilaussauna varataan etukäteen puhelimitse liikuntakeskuksen infosta tai asioimalla paikan päällä.

Maksamisen yhteydessä tarkistetaan EU:n vammaiskortin mahdollinen A-merkintä. Muissa erityistilanteissa maksukäytäntö määräytyy asiakkaan ilmoittaman avustamisen tai erillisen tilan tarpeen perusteella.

7. Tiedottaminen ja ohjeistus

Hyväksytyistä maksukäytännöistä tiedotetaan asiakkaille, ja ne päivitetään liikuntakeskuksen hinnastoihin sekä asiakasohjeistukseen. Henkilökunnalle laaditaan yhtenäiset toimintaohjeet maksukäytäntöjen soveltamisesta.

Päätös

Täytäntöönpano Liikuntapalvelut

Lisätietoja antaa Hyvinvointi- ja liikuntakoordinaattori Ilari Köykkä 0445772773